

pp. 1-19

South African Law on Offences and Index
 36/18 K34/12 25 MAR 1939 crimes A.J. Mohloana.
 Addendum to page 22 Section 26 80p. 13/6

Ba be ^(ba) bolaya ngwana wa xo tšwa ka maoto pale ^{nhm}
 o bitswa "thudi" o ya bolawa. Ngwana wa xo tšwa
 ka hlōxō awa ka kxara o ya bolaya ^{wa}. Bare o
 ha re loka sethitho! Ngwana wa xo wa botse ke
 wa xo wa katsabe ya tsoko ^{la} katsabe e ~~engwele~~
~~engure~~. Tsebe ~~engwele~~ le ~~engure~~ ke tumelolo.
 Bana ba dihole ba be basa bolawa. Ngwana
 wa xo thloka tengwane o ya bolawa bare ke
 nexa. Ngwana wa xo tswalwa e le sethaela
 a ipotile a no ahlama o ya bolawa. Banore
 obe afisa obe afisa. Ngwana yo mongwe ke
 wa meno a ka xodimo, a xo mela ka xodimo
 pele, o ya bolawa bare ke lešekâ. Ngwana wa
 xo tšwa ka hlōxō xe a belexwa, a betha ka
 phatla ino fase, o ya bolawa, o bitswa
 "Thimani". Mafahla a a bolawa a bitswa
 mafika, a bitswa matlala xa ngwe, ba a a
 ba bolaya. Matlala xanguie ke kore ba tlie xatee
 fela ka nako etee. Ba ba apeela makhura
 a maswana, yave xela afisa, ba ba ahlamisa
 baba nweša makhura a fisa, ba romamuna
 bona xo ya kxonyeng, xe a boyo bare banabale
 ba xanane, re ba bolaike, xa xellwe. Baba
 lokela ka pitšeng e kxolo ka babedi, ba ba
 feranthisa, pitša ya ruabwa ke bo koko a bona
 wa mosadi, ba ba boloka madibeng a nokwa

236

K34/12

Addendum to page 22 section 26

Ba sesetsa pitša ka mafika, ba e bitiela ka boloka
 ba e khurumela. Ba beya madibeng a isang. Mosadi
 xea buile tselo, a boloka a na le motswadi', ke
 molato, ba mosate ba tla ba tla ba ba botsisa xore
 na mpa ela e feledits'kae, bare ba xanthsa
 pulaxe ba bolokile ba letee. Bare obe ona lempa
 e ile kae, are xa ke tsebe, ba a mmofa ka-
 lesika mo menuraneng bale bofa kudubale
 tsirimetša, ba mmofile maoto le matsoxo, fela
 monwana ona ba ao tsirimetša Kudu Kudu,
 xore & be obe & motala', abe a bolelo xore
 re beile bofefe, bare xere ka xo bofolola o
 tla ore bonthsa na? are eng. A xoura a
 Sobola. Bare arec ~~byo~~ are bonthsa. A name a ye
 a ba bonthše. Dilo tše di ~~ba~~ ke dibeela, bare
 ke di xanthsa pula. Ba tše letsope ba bopa
 pitša ka letsope ba hlakanthsa le mabu a
 mo ngwana a bolokile xo xona, ba ba dira
 sethurumelo, ba yo boloka, ke xona
 pula e tla na. Xe a xana xo ba botsa
 xore o fihlile kae, le xe ba mmofile
 monwana, a sa bolele, a lebane le letšats'i le
 fiša, a no xaha, ba mmiletša masoxana ba
 amaxana ba nts'e ba mo ~~inamisa~~, ba
~~metsha~~^{m metha}, xore & be & ~~balle~~^{balele} are ke beile
 bofefe. Xaba fihlile molato ka xore ke ~~mo gaba busi~~^{molao wa babusi}.

236 addendum to page 22 section 2b

K34/12

Xe ele ngwanenyana wa bexo a tšewa a senywa ke monna bare lere kxeiletše kobo. (lefyā - ka kxomo etee ka xore otla nco tše . Xe a mo sentše fela bare olomilwe ke dimpya , monna o lebanthšura le letsatsi xe a seka , xa a dumetše xore o mo sentše , koba mosetsana a bolela xore ke yena , & le xe yena a a sa dumele , o ya lefisua ka kxomo tše Šupang . Dipudi di ya selela , kxomo ke ya bošupa , ke monnana wa xo Šupa , yo a umiditšeng ka ona . Ke xe xo lefyā mosetsana wa letswele xe a sentše . ke molao o lefa tše Šopako ka molao wa krosi' . yo a ka lefisako xo feta tše Šopako o thisetše molao wa mošate . A ka fina molato . dikxomo di tšewa ke papaxe ke a lefilm . he xe e be e le mosetsana yo a bexo a tšewa dikxomo le xona di tšewa ke papaxe . te a ^{ka} senyera mmele wa bonnyana , a se a be le mpa , ba ka xapolela ba xo loya , xore e se be ba h molaile , xaxona molato , ka xore hodu ke sa le thisuarang . Xe monna a ka rata moñyana , krosi' ya mo rata ka monako , lesokana le swanetše xo mmotsa xore rata krosi' , xomme o lese nna , kobane krosi' e ka mo tlisetše dikotlo , fa kongue a ba rata naxeng . kxomo ya xo tswala mafathla , & tšewa ke krosi' , bare motho a ka huua kapela .

iy addendum to page 22 Section 26

Ko 4 | 12

~~236~~ monna wa xo senya mosetsana e le lesoboro, ngwana o ya bolawa, bare ke ngwana wa lesoboro la masela. Xe lesoboro le dirile selo, xoba o utsuitše, xote a thswara mosadi, xa a lefe, bare ke lesoboro, xale na molato, xa a lefe, ~~ko~~ lefa papaxe, bare o reng a sa mo rupiše. Lesoboro xa le/e me kkorong. Xe ba mo swere a sa lalane le ~~la~~ mosadi, ba a mmetha, xote ba xabo babe ba mo rwale ka mokxopho, ba se ke ba muolaya. He xe ele monna, a humanura a sa lalane te mosadi wa mongwe o ya bethwa, abe a tle a ruralwe ka mokxopho. Xa xona ~~molato~~ mosadi, polelo ere: Mošimane wa moketekete o bolaiwe ab a ruralura ka mokxopho, o be a xatela morua mokete dikobo ka maloko. Batho ba tla tseba xote o be a letše/^{le} rae mosadi wa xaxe. Xaxona molato bare hodu le lefa ka setopo, o noswana le mpya xe e be e utswa ya bolawa, bare moipolar! xa a llelwe. Lentswe la nguranenyana ka le sa nyakwa, ba jo mo inamisa xe ba mo humane. Ba mmetha ka mokxwatho, xa ba nyake dihlatsi ka xobane ba mmone. Bohlatsi/byo bo-xolo ke xe ba mmone, ba mo humaneditše.

Xe a ile kopana le nguranenyana xa tee a se mofe mpa, a Ha a yolala le yo mongwe yo ^{sa} amo ~~rata~~, o phara yena yola wa pelear e ke yena. Xe a be a mo rata ^E ~~a~~ ^{mo} ^{yena} ~~ratang~~ tla nama e bile ~~yena~~ yola

K34/12

236 addendum to Page 22 Section 26

Ngwana wa mosetsana wa xo senywa o tsewa ke papaxe
 mosetsana, a bitswa ka sefane sa papaxe. Xe mosetsana
 a buile tseleng xo tsebexa yo a mo sentšexo, o no
 lefišwa ka seroto sa setšaba sese tsebexaxo mostate.
 Xe mosetsana aka ima la bobedi xa a sa
 lefyā ke masadi. Xe a sentšwe o bitswa
 letitā, ke xore motho yo a senyexileng monnyana
 a sena monna. Ba ba tšerwero ba bitswa mathari,
 ka kobaneba bopudišwa bana ~~ka~~^{ke} thari ~~la~~^{ke} banna,
 ba bona. Xa xona motswadi^{yō} a ka dumelakoxo
 ngwana wa xaxe xe a ka senywa ke masokana,
 lesokana le monnyana xe barera tša thobalo yaxo
 se tsebye, ba di rera ba le tee, ba ba^{ba} beana kwa
 ba swanetšexo xo xahlana xona, ba ſoma moſomo
 wa bona, ka sa bonabatla babe bare re a valoka
 reka se bonwe, lesokana le jo tlwa monnyana
 are kxwedi e nthsetše, a thomeko thšoxa, a tsebe
 xore o tseue molato. Xe e se batho ba bba baloi
 ke bona ba basa tšerwero, ba bba boifexa.
 Le xe ba ka senywa ke masokana key
 ba ba tla bexo ba sa ba tsebe. Xe monna
 a belaela masadi wa xaxe xore o lala
 le banna babangwe, o botša masadi
 are ke ya bokete, masadi a mo lokisetša
 mefexo, a botša phiti yaxaxe are o tlaxoxa
 a se pela o tie xo lala le nna.

VI addendum to page 22 Section 26 K34/12

236

Monna o tla nama aera mosadi' le dumeleng, are ka boscle. Monna wa xaxe o tla hlwa a patlameka fase xa dihlare a lesa letšatši' la bala subela, ya ba ya eba bošiko. Monna wa phuti' o tla nama a tla ba lala bohole, xe ba sa robetše batla hlwa monyexae are kwêtê kwêtê koxore kôkô, bare na o mang, are kennna, bula, mosadi a dita dita xo bula a satsebe se a ka se dirang, are kere bula, lehodu le šetše le šokwa ke mala, le tseba xore ntla ya lehure butšue, xe monyexae are phenemene kantlong o tsena a swere mmantlongwana ; selepe sa sesotho saxo swana le pethwana, xa a mo hwetsa kropa ke diphalô, e tla bâ le eh! eh! a ba ašetše a a mo tsirimetsa ka Selepe a ba a mo thsela fase, xe a na le sehlolo are xo bolaya ouwe a tsirimetsa le mosadi', ba e hura ka ba bedi. Xa xona molato lehodu lefa kasetopo. Moxongwe mosadi' a mo khurumetsa ka motxopha are ke sa o hlapoloxa xe monna a tsena ka nthše a mmolaye, a lese mosadi, mosadi yo o tla řala a rupa a mořapa ruri ka xore ke mosadi wa sexafi. Le ba xabo ba ka se eme le yena, ba tla jo mo phophotha bare a kase ~~hlwe~~ aboeleta. O se dire byalo morwa mokete.

YII 236 Addendum to page 22 Section 26 K34/12

xe monna wa phuti a ka phonyokxa monyexae, ~~xona~~ ~~setsiba~~ setsiba xoba boramphašane ba xaxe, ke xona a mo swere, le xe a ka ikxanetša are ebe e senna, ~~ta~~^{xo} ~~dintlo~~ ~~tsa~~ sesotho xa di na mabone, ba tlare xe e be se wena boramphašana ba ke ba mang, are ke baka, bare ke wena, ~~obeat~~^{ba tloretšo} byang ka ntlong ya monna yo bošixo. O ya lefiswa kwa mošate, a kotamiswa mo lefsikeng a lebana le letšatsi, la mo fisa phatla ye ba mo arabisa. Bare o xafetshe morwa mokete o babiwa ke tše fulang, o nthša dipudi tše di selelang, ~~komake ya xo~~^{5.4 39} Supa, o lefy a byalo ka monnyana. Monyexae le sethlotohlo ba ka se kcone xo lebanthša mahlo, ka xore monyexae o tla bebe nyanya melomo, lehodu le hloka boikarabelo. Xe mosadi a Šadile a lala le ba bangwe aba a dira mpa, ke molato, monna yo a mo letšexo o ya lefaka bašopa.

Xe e se basotho, bona ~~ba~~^a tše, monna a sa ile ~~xongwe~~, ašala a belexa ~~lapo~~, yena a seo. Xe a boy a bare mosadi wa xaxo, o Šadile a hlakan ~~le~~ ba xa Moloto. A sere Selo xe a mo rata, lexe a sa morate xa xo thuse, ka xore oswanetše xo rata fa xo ratang babo. Xe mosadi a jore ke yena yo a dirileng taba ya xo nkimisa, ba kxotsue, ba ka se ke bababa letela xe ngwana a tsualwa. ~~abofolaa~~ Xe mosadi a sa bolele mosenyi ba mo lesa ba ha ba tseba xo mo nobola, abe a ba botše mosenyi

~~Y1836 Addendum to page 22 Section 26~~

134/12

xe monna a ile xongwe a se boye, mosadi aba a ſala, tſena
 ke bangwe, bana batla no ana yena monnayola wa
 dikromo, yo a mo nywets'eo. Banna bao ba bits'wa
 bakaola ba xare, batla hoš'eo, ba tſebya, base
 bexwe, xaba ipomatše ka xo ikxanthša xo yena,
 ba rapela thiobalo fela. Ba tſwa ka ntlong xe
 dikxoxo di foloxa; baya xabona, ba baba
 mo fa mpa. A kase fine molato kaxore akase
 nne a sa belexe, a ſina fe thaka ts'a xare kabana.
 Mohuta o mongwe wa lensotho ba Mapono ke
 bona ba beaxo ſenfare basading xore mosadi
 xe a ſala a otswa monna yo a otswaxole yena
 a ~~thswarene~~, abea mo humane, a tſebekotsena
 a palele ke xo tſwa. Mosadi wa kroš'ixa
 bonwe le morwa mokete, a bonwa ke kroš'i, kroš'i
 e ha mmotaela ruri ahwa, xaxona mdato.
 Xe mosadi wa k mofô aka natura ke kroš'i
 mofô aka se dire selo; fela kroš'i e kxetha
 bannyanca ba ba botse ſephšabeng sa xare,
 xa e tſee bo masokô. Kroš'i xa e baxe le
 mošiwana. Basadi ba bahlotokadi xe
 ba otswa bareba taotſwe, kabana
 mdato bare. ke phuti tſa bona, ba kxethilure
 ke bo mokete. Mosadi wa mohlotokadi o eta
 a itxo kxolela bana le banna ba a ba natang.
 Xe moka olua alala naye xaxona taba, fela o
 kxethilura monna yo a mo leban~~mo~~, xe e sexea
 xare ka e mo rate.

B34/12

V.M. - 236 Addendum to page 22 Section 26.

Xe motho, a thšabile ie mosadi wa monnayo mongwe a hwetswa tseleng, benye ba mosadi bale mohlateng wa xaxe, xa a sa boledišwa, o ya bolawa. Le molato xa o xona ka xore keflehodu. Lehodu le lefa ka setopa. Xe ba thšaba ba yanaxeng di ſele kwa kxöle, kwa e tla ba bafaladi. Xe monnayo a thšabisitšeng mosadi a na le dikromo di di tſewa ke masoxana a moſate, tſa thopya tſa ya kxorong ba boifa xore a ka tla a bona a hotsa dikromo, byalo a thopa mosadi le dikromo. Xe ba thšabetelema ke xore mosadi o tla be arata monna, a tennwe ke wa xaxe. Monna wa mosadi wa xo thšaba a tloretše bana, o tla lotwa ka xobane o nywetšne ka dikromo, fela xe a sa bonale, monnayo o tla ſala anyaka yo mongwe a mo nyala. Mosadi xe a thšabile, monna o yo mmexa kwa moſate, masoxana a phalala ba mo nyaka. Xe ba mo humane monna o ya bolawa, mosadi o buſeletšwa monneng, ba mo ktotleletsa ka moroko ka sentono sa thoka. Babo mosetsana ~~at~~ kera mosadi wa xo thšaba le bona ba tsebišwa tabaye; fela xe a na le bona, he bona ba ba tla bexo ba lefile dikromo tſa monna wa xo loba mosadi. Bathšabi ba lala ba se peta bokxo.

XIII 236 Addendum to page 22 section 26

X

K34/12

Xe manna a thšaba le mosadi, bare masekare ba hilwe robetsé fa mašothilošothilong, ba sepele basero. Bana ba mosadi wa xo thšata, ba boyo le manna, ya e ba ba xaxe, ka xobane o tla be a nywetšwe ka dikromo, ba lefa dikromo. Matlo xa ajo feta. a pamola thšemo ya mongwe, a tseba tsela, monye wa thšemo o tla mmutsisa xore na oreng o nngaela thšemo, xe a xwababa lura, xaa be a sa tsebe tsela xona, a ka mmonthša tsela. Ba bangwe bare xe ba ngaya thšemo ba tšea mabele/a batho ba iše mašemong bona. Ba tle ba be ba tlo ditše ditlotša-tlotšane-tša bona ka fase xa maoto, mabele thšemo euwe a tla nama a rikhisela a ya fase a hribila, a sehlwe a xola. Lengwela e ba kura, lengwe la e ba kwa. Xe motho a no bona mabele a xaxe a rikhisela le yena o ya banneng, a bea thšemo, xo thwe thšemo ke motse eya bewa. Ba tla bare ~~tlo~~ tlo a tšea ba swarexa, ba palelwa ~~ke~~ xo tšua ka thšemong, a ba a ba humanetsá ka mo, a ba fapha ka morethwa, xoba a ba boledisa, ba sepele, ~~xax~~ xe a se a solele le naye aka se tloxe o tla no ema mo tšatsá, la bala subela.

~~236~~

Addendum to page 22 section 26

~~x1~~ K34/12

Bootswa ~~ba~~^{bo} ya xanexa ruri sesothong, xe motho a otswits'e
 xoba mannyana a ba lempa lexo ja nae ba bebas
 nae, bare a kare šilafats'a. Mosetsana xe a otswits'e
 o be a opelwa ke masoxana le banyana ba
 letša moropa, bare moropa tidi! tidi! Olla,
 dipudi' di se thšwe di tsene, bare na kenama
 ke ej a ~~ma~~ mmamonomose, ke ej a ngwana
 wa lesele, motho are mokxosi atsau! Iuu!
 Nguana o wetše ~~bokobeng~~. Ba bina mo
 pele a ntlo yabo ~~kxwedi~~ tše tharoba mo
 opela ka xo monyats'a. Enngwe koša ere:
 Nna re ba bone matxotho ~~ke~~ makxotho!
 ngwana o dutše ~~tseleng~~, o nkxa sepotlo,
 o nkxa byalo ka masepa. Ba ntše ba
 e bo eletša. Ba thšwa bajé kapela letšats'i
 le se thšwe le subele xore banne ba o mo
 epela. Xa la je tsats'i le subets'e bare re ja
 dibe tša xaxe. Ba ikona dijo, ba ila
 mala le mateng a ^{nku} ~~ma~~, xo ila bae
 bexo ~~et~~ thata tša xaxe bare re ka
 ej a maloko axaxe. kxale ba be ba
 xoroxa ka kuane tša dipudi di sexilwe
 di bonthša xore ke bannyana, ba thšaba xo
 dira sebe, ba thšaba xo epya. Masoxana
 ba bina ba a pere niekoro ya mekrophaya
 dikxonno.

K34/12

~~236~~
~~Addendum to page 22 Section 26.~~

Dikxomo xe di fula xa di ~~ba~~ di sena mo barexo ta
di fule, xe ese dinaxeng tša xo swana letša bo
Molets'i, ma e lexo lekwala xo sena byang, xonatona
le dixôrâ tše di sa fudišweng, ba tla tla la di fudiš
selemo koba marexa, xela byang bo seto. Dixotla tše
di ya iletšwa, yo a di fudišang e seso ya e ba
lebaka la tšona, o tla lefa ka podi. Metsea
iletšwang ke xe batho, ba fatile sediba sa
dikxomo, ba bangwe ba xana xo fata, bona ba
tla xanets'wa xo nweša le xe e le naxa e tee,
xe ba nweša ka kxang patla e tla tšwa manthsera
-thsera, ya tsotsolopana, ba ka se se nweša base ba
se fate, le xe molato o ilo masate ba tla fetab
ba ba emela, bare le ^{b4:39} a thsurenyana, ba le basa
fatang ba lefa. Xe motho a humanwe a utswa ka
thsemong, rudišwa tše a bexo a di utswa, ba mo
nabiša atla a tseba batho, ba mo kxola manenge thšwana
a diatla le maoto xore atle a palelwe ke xo topa le
xo sepela, le xe ba ka mo thlatšisa madi xa ana taba
hodu le lefa ka setopo. (manenge thšwana = mo xo hlakanang
marapo a diatla le maoto le manotto) Xe motho a
humanwe a le ka motseng, a tlilo thlotlota
leyena ke patla fela, o ya bethura ab a ave
lee. Xo buša patla fela diphošong tše di kxolo.
Xe a timetše a wela motse bošexo, xona o ya
huteletwa, a lala a vile šwaa, ka basoko a kxona
a feta, a bonthšwa tselo.

K34/12-

XIII 236 addendum to page 22 section 26

Xe motho a sentše selo sa motho, o roma
 batho ba yo homela, ba phophotha. Bare re
 romilare ke ~~ta~~ mokete orile nthswareleng
 mphaka ke sentše selo salena. Xe mosenyetswa
 a sa tlwale phophothô ya bona, are o ya lefa
 o sentše ka bôomo. A mo lefisa ka moyenna
 a ratang ka xona. Mo xongwe a mo lefisa ka podi
 xaba nku. Xe a bona xore o se sentše ka phoso,
 o tla re a boelele, matswele a kromo a mane, ke
 xore ~~ta~~ xea ka mo ~~setsa~~^{senyetsa} xane xona o tla mo lefisa.
 Xe motho a bolaile kromo ya motho ya motho
 e tsene ka mabeleng, ~~o~~ lefiswa ka tše pedi.
 Bare moja tsongwane ya bo motho o lefa ka noni
 yabo. Dikromo xe di jеле mabele mosekare xo
 inamisura basimane; xe di ſuthlile bošexo xo lefa
 monyelosaka ka xore xa adi axela. Mpyaxe
 e utsua e sa kxore e ya bola wa, xa e na
 molato. Nguxana xe a sentše selo xo lefisira
 papare xoba a inamisura. Xakolo o ya bethwa,
 xe ba rumile molumedi, yo a senyeditšweko
 a xwaralala, o ~~ya~~^{kathsemong} lefisira: xe motho a
 fetile dikromonfa xongwe o tla be a thšaba
 xore monge thšemo o xana re bathoba mo
 ngaela thšemo, xe motho a se a bonwe ka a
 molato, lexo a ka bonwa xa a a molato, fela
 o tla ipha lehlapa bathong la xore mokete o fetile
~~dikromo ka thšemong~~ ya mokete.

25 May 1939

~~#236 Addendum to page 22~~ Section 26. XIV

xe dikromo di utswitšwe ba lota mohlala, lehodu xa ¹/₂ sepele ka tsela, le tše ka lehuiti'. Lehodu xa le ¹/₂ sekere ^{sekere}, xe ba jō le hwestša ke patlafela, xa ba ¹/₂ mmotsise selo. Xe e se xe ba ka hwestša a sena dilo tše ba rexo o di utswitše. Xe ba jō mo humanetsa a na natšo, ke mokxwatho fela. Xa ba mo iše mošate, le kxorong xa a ye, le ba lapa labo xa ba mmotše, o jo bethwa xe a ka humanwa. Xe ana le dikromo ba mo thopela tšona, ^{tšona} thopela ke masoxana a mošate, le tšona tsela a di utsnitšexo ba di tše. Motho xe arile xo utsura pudi a e bolaya, ba humana letlalo layona ba le tseba ke molato, o tla lefa ka tše predi: Moja tsougnana a bo motho olefa ka noni yabo. ke seuraik e kore xe motho a bolaile selo sa motho, o lefa ka tše nts'i.

Ba lapa ba ba jelexo naye pudi yeo xa bana taba, xo lotura lehodu, ke iona le swanetšexo xo lefa, xoba le inamiswe xa le sena selo sa xo lefa. Molato wa o mongwe o ka se phaune mongwe, ke molato ura motho yo a utsnitše. Xe e se ke ba be ba e šokašoka kamoka, ~~ta~~ xona ba tla fina molato lobedi. Lehodu xe le utsnitše pudi, lere xo e bolaya, le epele mokxopha mo fase, le epe molete wa xo iša le xots'e mollo, ka teag, le lokolepitša ka moletong lekhurumek, le bitrele, le xots'e mollo ka kodimo, xe ~~a~~ ^m humanna' ba tla nore o nnetše mollo.

XIV 236 addendum to page 22 section 26

ka fase pitša e ya butšura. A ka se entše bathobale mo, o tla lesa ba sepela, ba Hoxa, a kxona a ſala ¹ u nthša pitša, a nola dinama; a ejá. Motho xe ² a nyatša kxosi, o rakura sethšabeng, abal ³ a thopelura dikxomo ke ba mošate. Ko bekona ke monnayo mongwe bare ke Selwakxoreng a bo ltu, pitsi' tloutla molomo Lehlwana.

E kile kxosi' ya bea molao wa xore dikxomo di se ke tša o onwa moxobeng o barexo ke Thšita-Baroka. Dikxomo tša Selwakxoreng tša enua, kxosi' ya noma masoxana xore ba yo thropa kromo ⁴ ye e tseenexo pele ka moxobeng wa Thšita-Baroka. Ya bolana kxorong, ya lewa, Selwakxoreng obe' a sexo xe kromo ethopya, a nama a ya mošate are ke yo kropela sebete a sa tsebe xore ke ya xaxe, xe a humana xore ke ya xaxe, a nama a roxa kxosi, kxosi' ya botša masoxana xore a swarue, a inamisue, a be a bofye mo thateng bošiko kamoka. Bošiko ba xabo ba mnofola, a thšabela thšabeng se sengwe sa xa Mokopane, ya e ba mofala di, a tšeelura dikxomo, a sepela a ikkona xona a sena selo. Yo ⁵ a, tseenexo motseta wa mošate, ta xore o eme sebakeng, sa kxosi' o thopelura dikxomo, a bethwa Kudu, la mafelolo a ba a rakura sethšabeng, ka xore o tla ruta ba tuntši.

~~236~~ Addendum to page 22 Section 26 xvi

yo aka roxang kxosi' o ya bethwa abaa bofy. Ba mo teta ruri, xore lexe akaya xo-
ngure afihle a hwe, a bolawa te madi, a ipopile mahlolo. Motseta uakkosi' ke yena kxosi'
ka xore kxosi' e ka se ithome, yo a nyatšang
motseta o nyaditše kxosi', o swanetswe tekotlo.
~~Houma:~~ Moloi' xa a nne a bonnabonwa, xe motho
aka mmuna, xanthši' o tlabe a ſelela motho.
Moloi' motho aka se minone, o fifatsa batho pelo
ka dihlare, xe e le bošiko, a tlabe a tsebako
ba haya ba robetsedbyalo ka xane nke lekhwile.
Letswalo le akxaoxa xe motho aka bona moloi,
Bare monna yo mangure okile are ke tlabe rema
moloi' ka selepe, letsoxola xake la jore dile.
Afalemura. Ke ba nthša baloi ba bitsa mokome.
Mokome ke ngaka ekxolo. Ba dila lesaka,
yena a swere boditsebya ikomo, ba mo ^{opelela}
ba oqxa makofi, mokome a dikolela le lesaka
la bona, yo a mo tsebako xore ke yena a
mo ſatha ka bona. Baloi' xe ba ~~athſitswe~~
ke ngaka ba bofy, ba bolawa. Xobe
kona le thoka enugwe e ba beko ba e
bitsa ~~thoka~~ thišukudu-se-balay-a-baloi'.
Mokome o dikolo ka batho ka boditse
kxorong ya mosate. Ba kxobaketsa batho ka
moka ba motse, baloi' ba tlabe kxethuca ke
Mokome.

XVII 236 addendum to Page 22 Section 26 K34/12
 metho xe a lela elwa xore te moloi, ke xe a lala a
 tsoxa a sola batho. Bare baloyi ba babya te monwana
 wa xo ſupa, o bitswa thſupa thſupa ya bali'.
 Monwanaa o moxolo wa seatla o bitswa monwana wa
 mohohorupo, wa bo ſupa o bitswa thſupa bali', wa
 boraro o bitswa thabana e haro hatſona, wa bobedi
 te kadika amotsa alekwnara, o monnyane ke
 thouthse a masettela pudi dilo di ^{boklale} ~~bokla~~ inakonko-
 tsena. Monwana o wa xo ſupa o faxilwe diliare, ere
 boſexo o nimabe a tsoxe, ayo loya. Bare basadi ba
 bali' ba robutsa bauna le dithata. Moli ojeſa
 batho dixwaxna, makotlo, dinoxa, dikwena,
 tſe sepela xe di filia ka maleng tſa ej'a
 maxobe tſa xolatſa bolaya metho ahua.
 Xe le ~~tsena~~^{tſena} ka maleng lexotto letla tsena
 e le leleunyenyane la xolela ka fa.
 Ba xatisa ^{batho} madi, ba romela batho
 dikhne thiaw ^{le} dise sedi. O ^{di} rva dithuri,
 Dithuri ke dipheofolo tſe a ~~**~~ romaxo xe a
 selekitwe ke metho xore di yo mo thſoſa a
 a kxaoxe letswele a hure. Dithuri bare di ja
 maxobe, di robala ka sefateng tſa khurungura.
 kxale moli o be a bolana ka
 thſukudue -se -bolaya bali'. Bana ^{ba}
 moli ba a bolawa kamaka, bare bana ba nora
 ba tsualwa le boklako, ke bana ba manue.

19236 ddendum to page 22 Section 26

XVII

xe motho a fetile dikxomo ka mabeleng te ~~ko~~^{xe} fia xo
ngwe o tla be a sa kwane le monye -a-thšemo. Xe xo se
byalo ojo di thiba, abu a inamis̄a bašimane ka thufu.
Xe dikxomo di jelle mabele bašimane ba a inamis̄wa, xe
lerorō la mabele le jelue ka mafuri^o, xo lefa monye-lesak
-a xe ~~te~~^{le} jelue bašexo. Dijo xe di ka utsivina, lehodu la
bonwa, le ašapina. Dikobo xe di senyexile kudu
di sentšwe ke thšolē, ~~te~~ ka kona molato ka kore
monye a tšona xa adi hlokomele. (Thšde = Selwana see e
rexo ke seboko sa xo rata xo phula motxopha mathšoka.)
Dintlo xe di fisišwe ke ngwana o ya inamis̄wa,
batho ba thutima mollo. Bana ba bants̄i ba rata ko
raloka ka mollo; xe ba ta re mosekare batho ka
ile mašemong ba bona lexotlo le sepela mo hlakeng,
ba fiša ntlo, bare re bolaya lexotlo, batho ba
lobi. Lexora xa le rutlwe, xe le rutlwa batla
be ba le utsua, ba ſwa ſwa mola monye a sexo.
Xe aka ba boaa o tla ba roxa aka se ba lefise
ka selo. Dipudi xe di utswitšwe di a lotwa,
xe di humanne monye a tšona o ya inamis̄wa,
yo a di utswitšexo, o ya papatwa a bethwa.
Xe ana le dikxomo xoba dipudi ba a mo thopela
tšona kamoka. La xona lehodu le lefa ka
setopo, xe a ~~ad~~^{se} na selo o ya inamis̄wa,
a ba are lce; lo xe a ka thlatša madi
xa ana taba, seema sero: lehodu le lefa
ka setopo, le kwa mosate aka se reverure.

~~xt 230~~ deudum to page 22 Section 26 XIX
K34/12

Bana ba molo'i ba a fetsišwa, ya e ba molokwana rete. Dikkomu tša molo'i yo a bokilwexo di tšewa ke kxosi' ya e ba tša xaxe. Tša xo swana le dithoto tša xaxwe le motse na xaxe o ya fiswa ka mollo. Fa kougue ngaka e ka ſupa mokete ka xo mo hloya, xanthši o bolela unete. Ke ba sa rafe motho ba ka no mo phara ka tša maaka xore ke molo'i, ka xobane lehloyo ~~lehloyo~~ le tsweletša ditabatabana Ba dira ~~lyalo~~ xore batho ba ne hloye.

Ke motho a ka ^{effa} motho emongue molato xo sena taba, o tla solwa ke banna, fela a ka se lefe lexo solwa a ka se solwe ka selo. O Ha'jo solwa ka molomo a bouthšua di phoso ~~tša~~ xaxwe, a ba a phophotha, ke a ipona molato. Mmexi xa a lefisue, le xona xa a otwe ka selo. O bouthšua fela molato ka molomo, ba mosolo.

From A.J. Makloana
Carlsruhe P. Bag,
Via P.P. Rust.

end 5 236